

Veronika Cukrov: Podpredsednik, ki je kričal »Podnebne spremembe!«

Peking se je na novega leta dan prebudil v čudovit, bel, zasnežen prizor; šlo je za vladni projekt, podoben tistemu, ki je pred nekaj leti na njihovi olimpijadi poskrbel za lepo vreme. V oblake so zasadili srebrov jodid, ki je sprožil velike količine snega. Ideja spremembe vremena se Kitajcem zdi okoljevarstvena oziroma recimo raje okolje-popravna.

Teoretiki zarot na drugi strani trdijo, da je ideja podnebnih sprememb zgolj taktika, s katero naj bi razvite države prisilile nerazvite v to, da ostanejo nerazvite.

Ideja »poprave« okolja namesto njegovega varovanja postaja tudi drugod po svetu zelo priljubljena. Če je še nedavno na podlagi krepostnega nauka Ala Gora veljalo, naj zgodaj ugašamo luči, zdaj začanja veljati, da naj se s tem ne obremenjujemo, temveč zgolj zaupamo procesu »podnebne intervencije«. Ta zajema uporabo sodobnih tehnologij, ki so bile sprva ožigosane za krivce podnebnih

sprememb, zdaj pa naj bi rešile svet.

Srebro, na katerega, kot rečeno, prisega Kitajska, žal ni preveč zdravo. Velika izpostavljenost lahko povzroči poškodbe oči in odpoved ledvic. Ameriški politik Stan Jones je bil nekoč obtožen, da naj bi z uživanjem srebra, ki je povzročilo, da je postal sivkasto modre barve, želel pridobiti pozornost javnosti. Sam je obtožbam močno nasprotoval in zagotavljal, da je srebro v majhnih dozah zdravo ter deluje celo antibiotično. Resda je na stara leta še vedno zdrav (pa četudi modre barve), vendar to še ni zadosten argument v prid široki uporabi srebra v okolju.

Med najbolj ambicioznimi projekti podnebne intervencije je zasajanje železa, ki naj bi morskemu planktonu pomagalo vsrkati več ogljika, s tem pa bi ga manj ostalo v okolju. Podjetje Planktos iz Kalifornije namerava z njim zasaditi kar 10.000 kvadratnih kilometrov ekvatorialnega Pacifika poleg Galapagosa, ki je sicer dom izredno krhkega in ogroženega ekosistema. Gre za precej invaziven eksperiment, vendar nič v primerjavi z načrtovanim izpuščanjem sulfidnih delcev v zrak v upanju posnemanja ohlajevalnih učinkov ogromne vulkanske eksplozije. Koristilo naj bi nam tudi postavljanje milijonov majhnih zrcal v vesolje, ki bi odbijala del sončne svetlobe stran od nas. Nekatere ideje so tudi precej neprepričljive: med takšne nedvomno spada shranjevanje ogljikovega dioksida, preden le-ta preide v okolje. Podobno namreč že zdaj ravnamo z jedrskimi odpadki, ki so sicer veliko manjši, njihovo shranjevanje pa se je ob potresih oziroma drugih anomalijah izkazalo za zelo nevarno.

Foto Shutterstock

Večna dilema kapitalizma je po mojem mnenju ta, da ima podjetje, ki ponuja rešitve za neko težavo, velik poslovni interes, da se ta težava ohrani. Omenjeni Planktos seveda tega javno ne razglša, ampak podnebne spremembe so postale njegov poslovni model. Več ko jih je, bolje je za Planktos. Zato je pomembno zastaviti vprašanje, ali so zasebna podjetja primerna za reševanje planeta. Podnebna intervencija namreč skuša zdraviti le simptome podnebnih sprememb, ne pa tudi vzrokov – v teh (očitno) ni dovolj denarja.

Problem podnebnih sprememb je predvsem problem kolektivnega ukrepanja, ki terja konsenz o tem, ali te spremembe sploh obstajajo; skeptiki pogosto menijo, da obstoj snega kjer koli na svetu zanika celotno teorijo. Teoretiki zarot na drugi strani trdijo, da je ideja podnebnih sprememb zgolj taktika, s katero naj bi razvite države prisilile nerazvite v to, da ostanejo nerazvite, denimo s sprejemom dokumentov o dopustnih letnih izpustih (dejstvo je namreč, da smo že razviti do čistejšje energije prišli ravno s precej umazano industrijsko revolucijo). Osebno menim, da je veliko škode teoriji podnebnih sprememb storil nekdanji podpredsednik ZDA Al Gore, ki je leta 2006 v filmu »Neprijetna resnica« zatrjeval, da nas zgolj nekaj let loči od tega, da bodo vsa obalna mesta pod vodo. Njegove

preuranjene trditve, ki so nas sicer prestrašile, so zasadile kar nekaj dvoma v to teorijo. Al Gore je postal udejanjenje starogrške basni sužnja Ezopa o fantku, ki je ves čas kričal, da prihaja volk, zato mu ni nihče verjel, ko je volk zares prišel v vas. K dvomu je pripomoglo tudi to, da naj bi Gorov enormni dvorec letno porabil več energije kot povprečna ameriška družina v 21 letih.

Vse to pa seveda niso napake v sami teoriji podnebnih sprememb, temveč zgolj razlogi, ki botrujejo temu, da javnost teorije žal ne jemlje preveč resno.

Tako bo najverjetneje podnebna intervencija res naša edina možnost.

Veronika Cukrov, pravnica iz Odvetniške družbe Cukrov